

Problematika analýz a spracovania veľkého objemu dát

- **Správne a konzistentné zdrojové dáta - základ ich využiteľnosti pre manažment**
- **Problematika tvorby veľkých dátových skladov**
- **Možnosti využitia údajov získaných prostredníctvom eHealth pre manažment**

Profil spoločnosti EMARK

- Implementácia systémov na podporu riadenia
- Lokálny prístup & globálny partner
  - Advanced Value Added Reseller firmy QPR Software pre SR a ČR pôsobiacej v oblasti procesného manažmentu, riadenia výkonnosti a kontroingu s tisíckami klientov po celom svete
  - Ocenenie za prvého predajcu QPR 8.0 na svete
- Odvetvová expertíza vs. komplexnosť riešenia
  - Vyše 60 spokojných klientov - líder v oblasti manažérskeho poradenstva vo vybraných odvetviach (napr. zdravotnícke zariadenia)
- Zmluvný partner profesných organizácií (SLK, SLeK, SKSaPA, SKIZP...), spolupráca s Fakultou managementu UK
- Riešenia pokrývajúce všetky oblasti manažmentu – od stratégie cez procesy až po motivačné systémy.
- Garancia kvality
  - Konkrétne praktické prínosy našich riešení (napr. ocenenie zahraničnej komisie pre nášho klienta vďaka kvalitnej procesnej mape)
  - 3. cena ITAPA 2006 za prínos v oblasti zvyšovania efektívnosti verejnej správy s projektom komplexného rozvoja systému riadenia (PN Hronovce)
  - Držiteľ certifikátu kvality – ISO 9001:2000
  - Akreditované školenie IA MŠSR

EMARK – Riešenia pre lepší manažment

- APOSS**
Asseco Slovakia, a.s.
- AVANA**
B. K. Obal s. r. o.
- BB BIOCYSY diagnostické centrum s. r. o.**
Biomim
- BOMET SLOVAKIA, s. r. o.**
ComorraPharm s.r.o.
- Covidien ECE s. r. o.**
Dr. Magnet s. r. o.
- Dura Automotive**
EDUFARM s.r.o.
- EMBRACO SLOVAKIA, s.r.o.**
Fakultná nemocnica Nitra
Fakultná nemocnica Trenčín
Fakultná nemocnica Trnava
Fakultná NsP Milosrdní bratia, spol. s r.o.
- Ferticent, s.r.o.**
FNsP F. D. Roosevelta
Generálne riaditeľstvo ZVJS
- GYN – FIV s.r.o.**
HEDAK, a.s.
- Chémia-Servis s.r.o.**
Infostat
- Jesenius Samaria s.r.o.-neštátna poliklinika**
Klinická Biochémia s. r. o.
- Komandor Slovensko, a.s.**
Kovex
- KRANKAS s.r.o.**
LAB komplet spol. s r.o.
- Lekáreň CENTRUM**
Lekáreň Karmel, s. r. o.
Lekáreň pri nemocnici, s.r.o.
- Logica CMG Slovakia s. r. o.**
Ľubovnianska nemocnica, n.o.
- Lumoter s.r.o.**
Martinská fakultná nemocnica
Martinské centrum imunológie s.r.o.
- MEDCENTRUM, s. r. o.**
Medi Relax M+M
Medipoint, s. r. o.
Mesto Hnúšťa
Mestská NsP Prof. MUDr. Rudolfa Korca
Ministerstvo zahraničných vecí
- MIRAKL, a.s.**
Natur Stupava s. r. o., Lekáreň AVE MARIA
NATUR-PACK, a. s.
- Nemocnica arm. generála L. Svobodu Svidník, n. o.**
Nemocnica Modra, n.o.
Nemocnica pre obvinených a odsúdených (ZVJS) Trenčín
Nemocnica s poliklinikou Žilina
Nemocnica Topoľčany n.o.
- NsP Andreja Leňa Humenne**
NsP Bardejov
NsP Čadca
NsP Humenné
NsP Ministerstva vnútra SR
NsP Nová Baňa, n.o.
NsP Nové Mesto nad Váhom n.o.
NsP Považská Bystrica
NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach
NsP Skalica
NsP Spišská Nová Ves, a.s.
NsP sv. Barbory Rožňava, a.s.
NsP Štefana Kukuru v Michalovciach, n.o.
NsP Trebišov, a.s.
NsP Žiar nad Hronom
Obec Lisková
OEZ Slovakia, spol. s.r.o.
Ošetrovateľské centrum, s. r. o.
PN Hronovce
PN Prof. Matulaya
Poliklinika Senica n.o.
Poštová banka, a.s.
PRO VITAE n. o., Všeobecná nemocnica Gelnica
Proma, s. r. o.
- Psychiatrická nemocnica prof. Matulaya Kremnica**
Regionálna nemocnica Sobrance, n.o.
Regionálna nemocnica, n.o. Banská Štiavnica
Regionálna NsP Sobrance
Rescue System
RZP, a.s.
Sanatórium Dr. Guhra n.o.
Sanatórium Helios Martin
Sanatórium KOCH Mediline s.r.o.
Sanigest
SekMTP
SKIZPALT - SeKVVZP
SKSaPA
Slovenská lekárska komora
Slovthermae, SLK š. p. - Liečebný ústav Diamant
Societa, o.z.
Špec.nem.pre ortopedickú protetiku Bratislava, n.o.
Šrobárov ústav detskej TaRCH, n.o.
TRIGON Production s.r.o.
Turčianska poliklinika Turčianske Teplice
UCB Servis spol. s r. o.
UHEX s. r. o.
Unipharma, a.s.
Urgent s. r. o.
Ústav na výkon väzby (ZVJS) Bratislava
ÚVN SNP Ružomberok
VITALITA n.o. LEHNICE
Všeobecná NsP n.o. Veľký Krtíš
Všeobecná NsP Veľký Krtíš, n.o.
Všeobecná NsP, Šahy
WORLD CLUB s.r.o.
ZaMED, s.r.o.
Zdravotná doprava s. r. o.

Analýzy údajov získaných v rámci eHealth môžu výraznou mierou prispieť k zefektívneniu a skvalitneniu zdravotnej starostlivosti na Slovensku

Dôvody, ktoré opodstatňujú podrobné zaoberanie sa témou viacdimenzionálnych analýz a rozsiahlych dátových skladov v rámci implementácie eHealth sú:

- Obrovské množstvo analytických a štatistických využiteľných údajov zbieraných v systémoch v rámci eHealth
- Vecné a analytické riešenie problémov slovenského zdravotníctva
  - Kvalita a efektivita zdravotnej starostlivosti
  - Optimalizácia siete zdravotníckych zariadení
  - Zadlženosť
  - Zmluvné podmienky zdravotných poisťovní
- Získanie manažérskych informácií pre rozhodovanie
- Získanie porovnateľných informácií pre benchmarking zdravotníckych zariadení a odhalenie "best practice",.

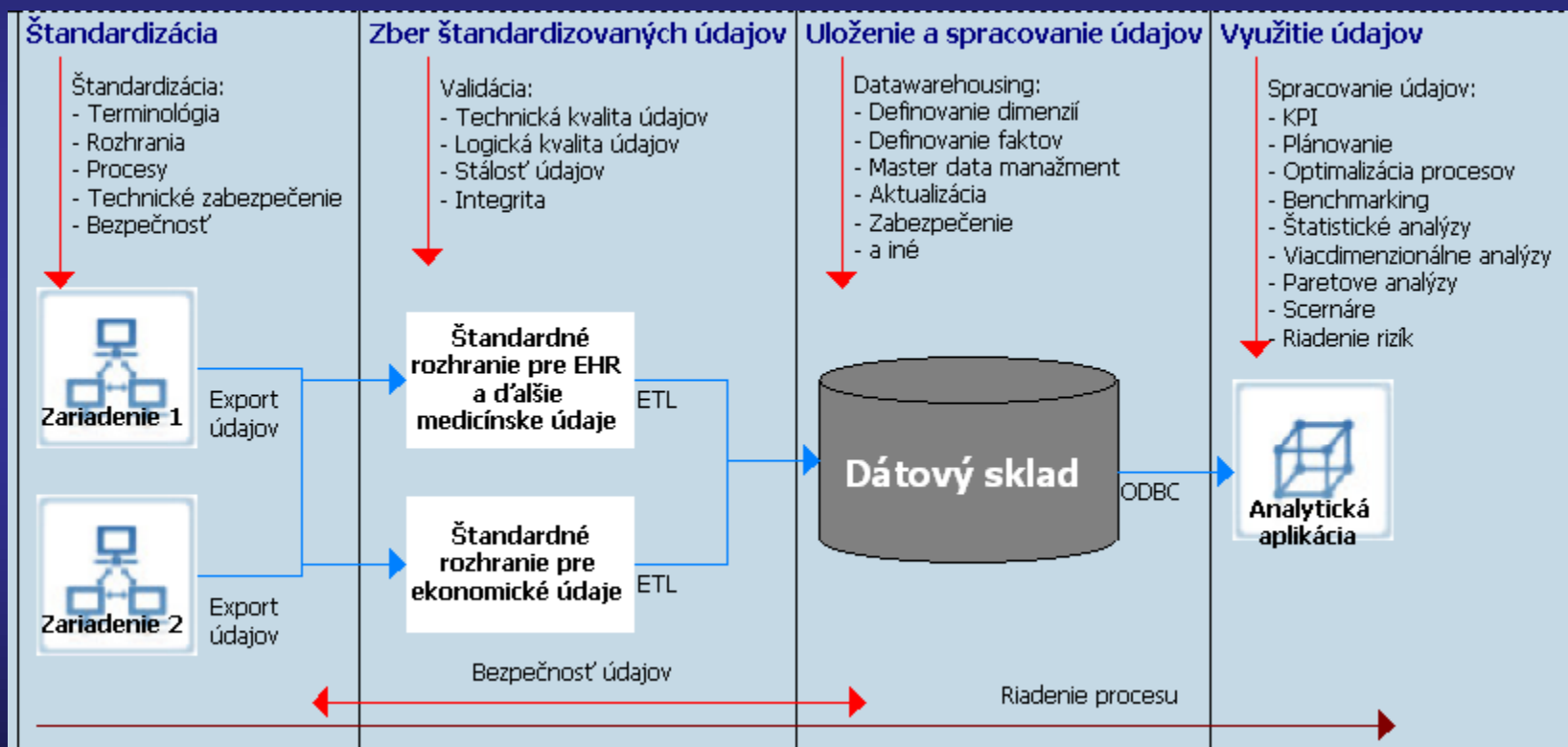
Štandardná medicínska terminológia pre EHR je pre dosiahnutie cieľov a úloh implementácie eHealth nevyhnutnosťou a hrá významnú úlohu pri riešení problematiky zberu a analýzy údajov.

Správne analytické využitie údajov dokáže zabezpečiť jedine optimálna architektúra systému založená na princípoch datawarehousingu

Datawarehousing: je metodika zaoberajúca sa optimálnym nastavením databázy a integráciou veľkého množstva údajov z rôznych zdrojov.

Architektúra systému pre zber a vyhodnotenie údajov zo zdravotníckych zariadení môže byť nasledovná:

Okrem správneho naprojektovania technických súčastí troch kritických fáz je potrebné myslieť aj na procesné zabezpečenie celého systému naprieč všetkými jeho fázami.

Kritická fáza 1: Správnosť a plynulosť zberu údajov zabezpečí štandardizácia pojmov, údajov, systémov, procesov a bezpečnosti na úrovni zariadení

Štandardizácia na úrovni zdravotníckych zariadení sa musí týkať:

- **Terminológia** – každý pojem musí mať presne vymedzený význam.
- **Systémového rozhrania pre EHR a ekonomické údaje** – údaje, ktoré prídu zo zariadení musia byť okamžite zlučiteľné.
  - Úprava údajov mimo zariadenia by spôsobila komplikácie, neprehľadnosť, vyššie náklady a mala by negatívny vplyv na udržateľnosť systému v budúcnosti.
  - Predmetom zberu by mali byť aj ekonomické údaje, nakoľko je potrebné analyzovať aj nákladové vzťahy a ziskovosť.
- **Procesov** – zozbierané údaje sú už len výstupom série činností, ktoré musia byť vykonané ľuďmi alebo prístrojmi. Zosúladenie týchto činností na všetkých zariadeniach prinesie plynulosť a udržateľnosť systému.
  - Proces evidencie pacienta
  - Procesy ekonomickej evidencie
  - Proces technického zabezpečenia zberu údajov
- **Technického zabezpečenia (infraštruktúry)** – prepojenie zdravotníckych zariadení jednotnou sieťou a nastavenie procedúr, ktoré do maximálne možnej miery automatizujú zber.
- **Bezpečnosť** – využitie rovnakých zabezpečovacích štandardov na ochranu zbieraných údajov.

Fáza zberu údajov by nemala byť ukončená pokiaľ nie sú údaje kompletne zvalidované, teda nie je plne zabezpečená ich kvalita.

Kritická fáza 2: Dodržaním princípov usporiadania údajov v dátovom sklade vznikne priestor na úsporu nákladov počas implementácie, a aj v budúcnosti

Základná štruktúra údajov v dátovom sklade – podľa charakteru sa údaje delia na:

- Dimenzie: definujú možnosti pohľadov na informácie. Dôležité je správne usporiadanie dimenzií – hviezdicová vs. vložková štruktúra
- Fakty: sú údaje, ktoré je možné spracovávať, prehliadať a analyzovať

Ďalšie faktory, ktoré je potrebné zvážiť pri tvorbe dátového skladu:

- Definovanie a zabezpečenie kľúčových entít, tzv. Master data management – určenie odkiaľ pochádzajú kľúčové údaje (ošetrovacie dni, ambulantné body, limity poisťovní, a pod.) a zabezpečenie ich kvality (dôveryhodný zdroj, validácia na najnižšej úrovni, pravidelnosť zberu, žiadne technické chyby)
- Granularita údajov – detailnosť zbieraných údajov, definuje hĺbku, do ktorej je možné ísť pri analýze
- Frekvencia zberu údajov
- Časové obdobie údajov
- Aktualizácia údajov v dátovom sklade
- Prepojenie údajov – identifikácia primárnych kľúčov a relácií
- Bezpečnosť údajov v dátovom sklade
- Použitý hardware a software

Správnym nastavením všetkých parametrov dátového skladu bude zabezpečený rýchly prístup k informáciám, optimálne využitie dostupnej pamäte, prehľadnosť údajov a modularita (možnosť pridávania a aktualizácie jednotlivých komponentov), čo povedie k nákladovej efektívnosti.

Kritická fáza 3: Manažment na akejkol'vek úrovni môže využiť údaje zbierané v rámci eHealth pre rozhodovanie

Možnosti manažérskeho využitia údajov:

- Sledovanie KPI – kľúčových indikátorov výkonnosti, ktoré vypovedajú o stave zdravotníckeho zariadenia
- Sledovanie indikátorov kvality
- Plánovanie a aktívne riadenie na základe sledovania výkonnosti v porovnaní s plánmi a zároveň aktívna komunikácia pri riešení akčných plánov zadaných na riešenie kritických úloh
- Sledovanie kritických miest výkonu procesov a ich optimalizácia
- Benchmarking zdravotníckych zariadení, konkrétnych porovnateľných procesov, odborností, skupín diagnóz až konkrétnych diagnóz, demografických ukazovateľov, štatistických ukazovateľov a KPI
- Viacdimenzionálne analýzy údajov a odhaľovanie skrytých vzťahov – OLAP, korelačné analýzy, datamining
- Štatistika – vyhodnotenie priemerov, odchýlok, trendov
- Paretove analýzy – vyhodnotenie početnosti alebo podielu podľa pravidla 80:20
- Tvorba scenárov a flexibilné analýzy s možnosťou ovplyvňovania rôznych premenných
- Meranie, monitorovanie a riadenie rizík

KPI – Kľúčové indikátory výkonnosti: Správnym definovaním a pravidelným hodnotením KPI získava manažment rádovo lepší prehľad o výkonnosti

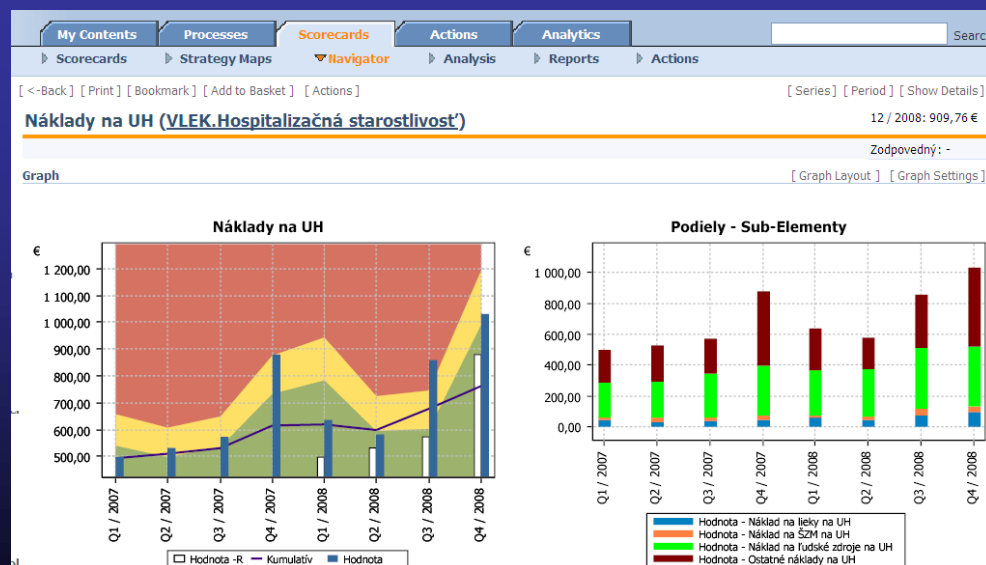
Príklady možných KPI definovateľných z údajov zbieraných v rámci eHealth:

- Demografické ukazovatele
- Ukazovatele zdravotného stavu
- Ukazovatele zdravotníckych služieb
- Priemerná doba hospitalizácie
- Obložnosť
- Počet ošetrovacích dní / hospitalizovaných pacientov / vykázaných bodov
- Mortalita
- Počet rehospitalizovaných pacientov
- Počet reoperovaných pacientov
- Stav zamestnancov
- Priemerné platy zamestnancov
- Náklady a výnosy zariadenia v štruktúre
- Priemerné náklady na lieky na hospitalizovaného pacienta
- Priemerné náklady na ŠZM na hospitalizovaného pacienta

Kľúčové je však vytvorenie krížových pohľadov na ukazovatele podľa rôznych dimenzií.

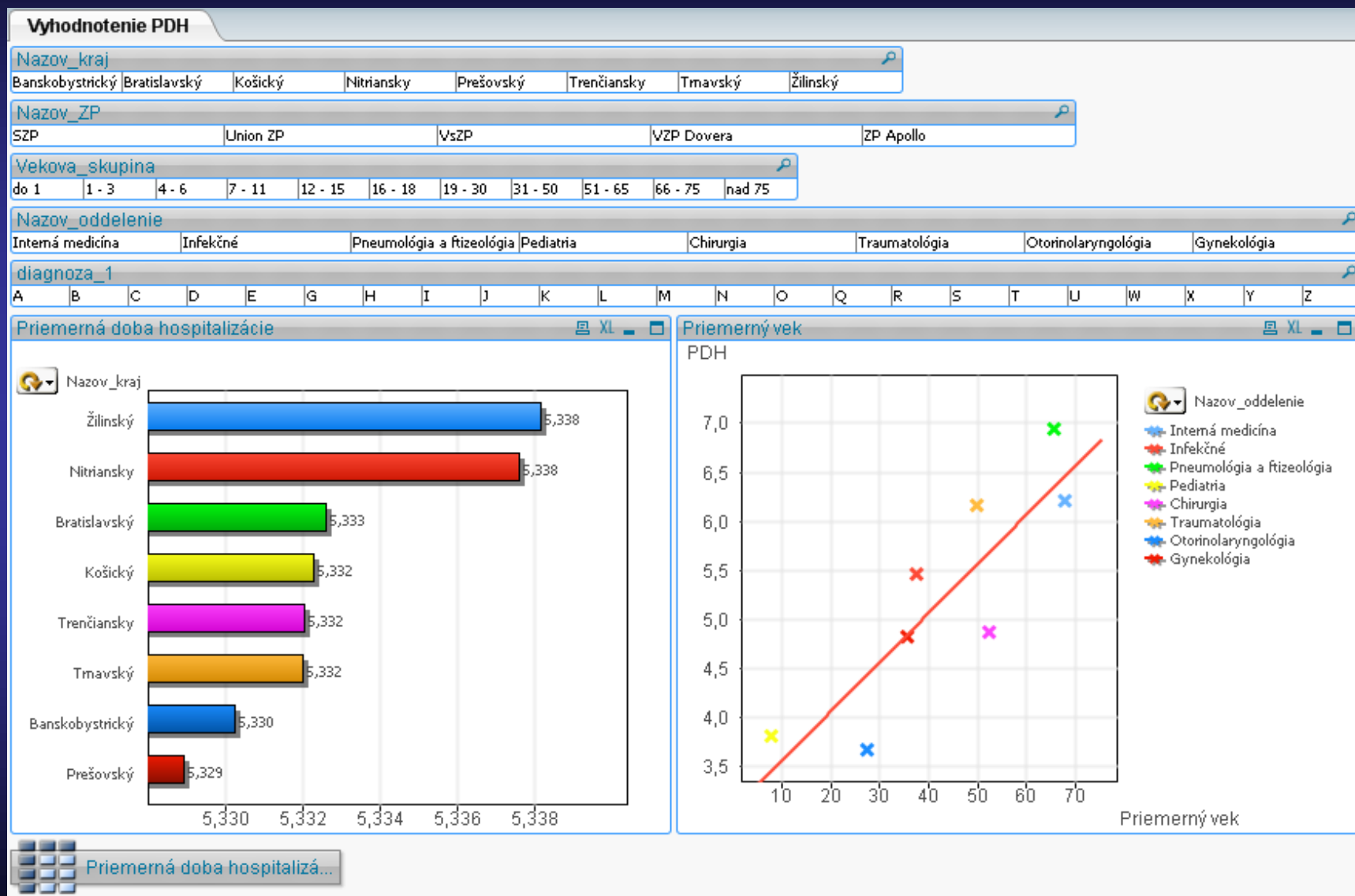
Možnosti pohľadov na ukazovatele – dimenzie:

- Kraj
- Okres
- Zdravotnícke zariadenie
- Diagnóza
- Vek
- Pohlavie
- Povolanie
- Predchádzajúce ochorenia
- Atd'.

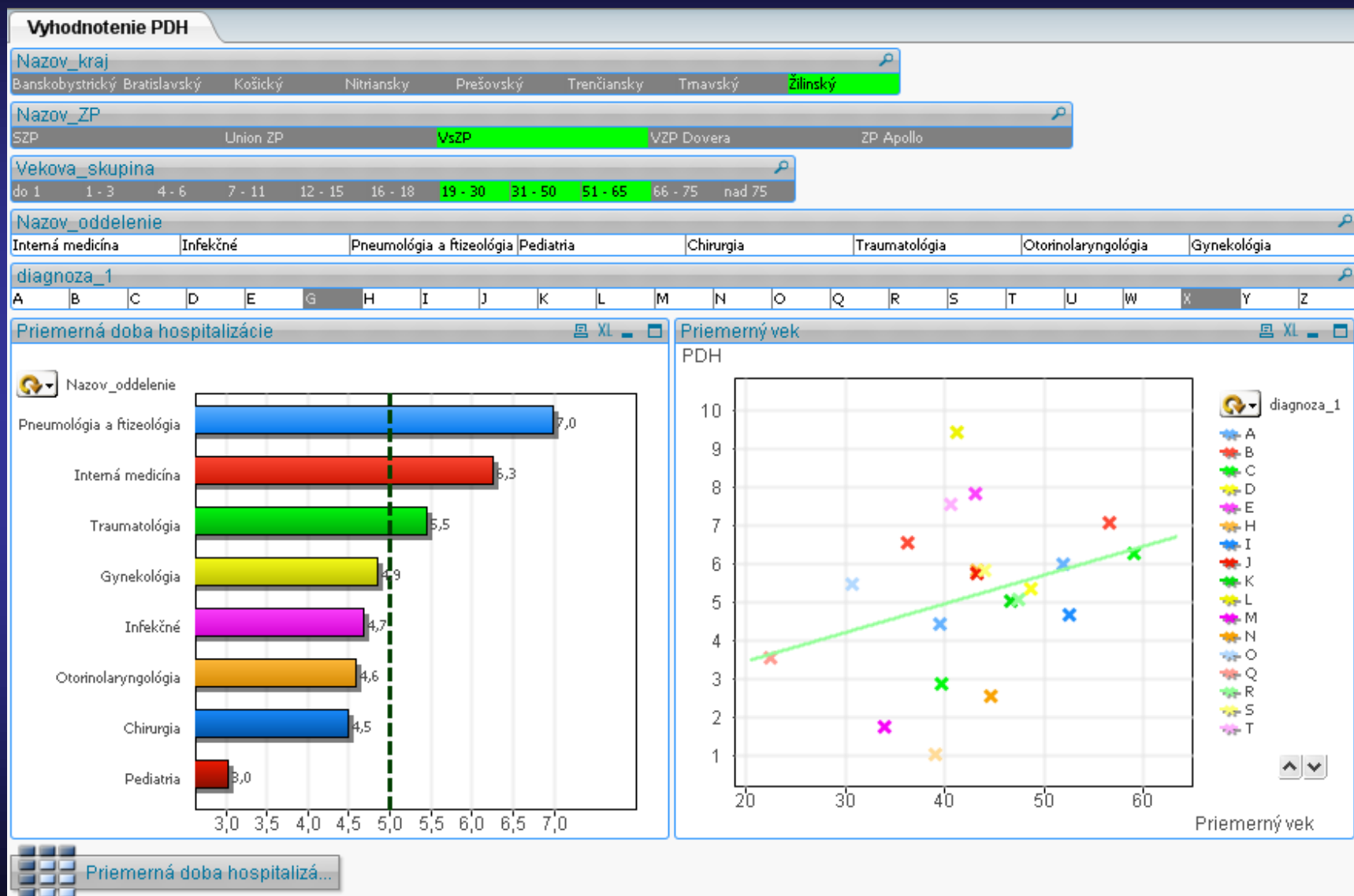

Príklad krížovej analýzy (1): Porovnanie ukazovateľov na národnej úrovni odhalí základné odchýlky

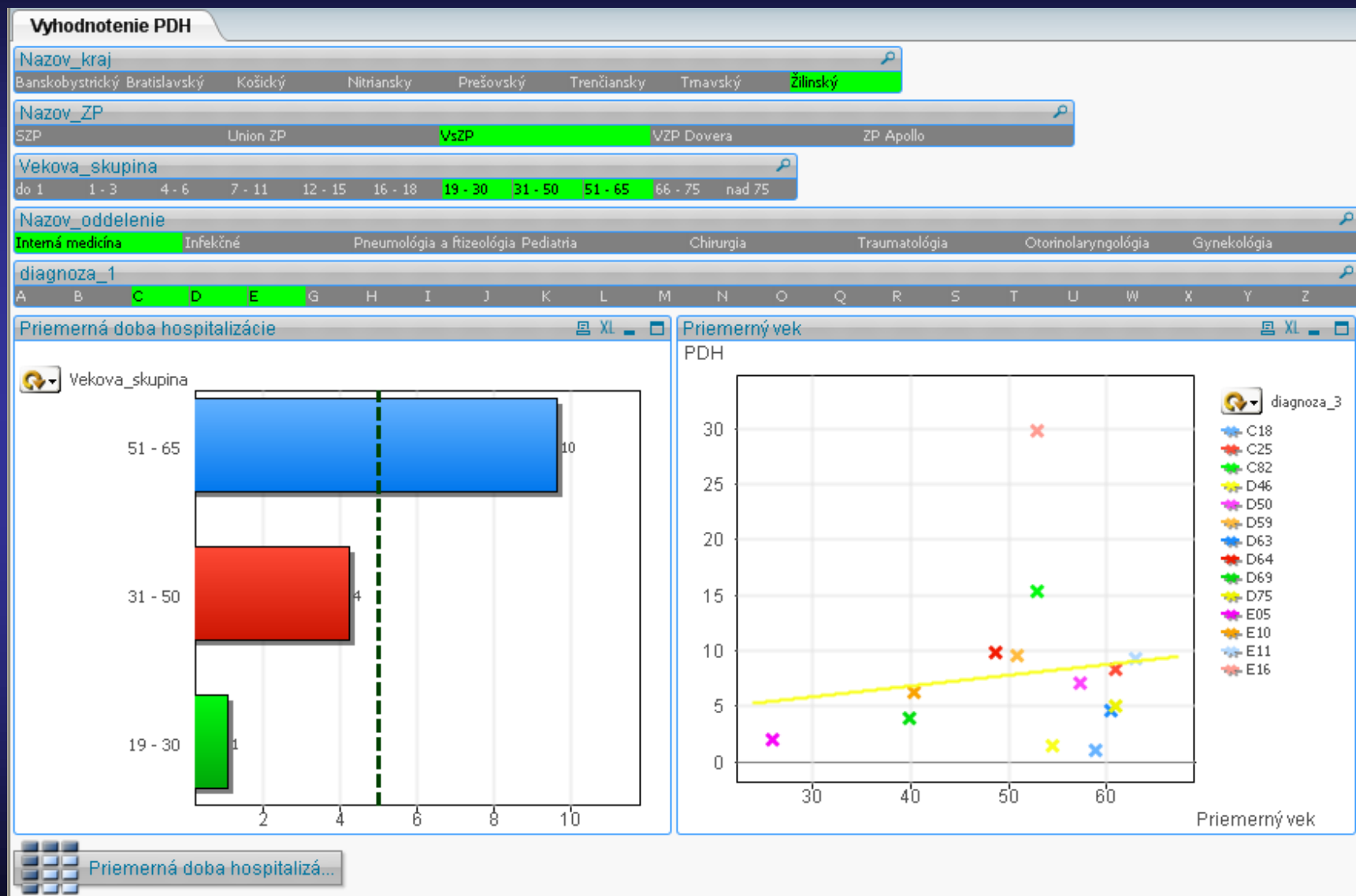

Príklad krížovej analýzy (2): Hlbšia analýza na úrovni kraja alebo konkrétneho zariadenia poskytne konkrétnejšie pohľady pre rozhodovanie

Príklad krížovej analýzy (3): Detailnou analýzou konkrétneho oddelenia alebo procesu, je potom možné na úrovni zariadenia zlepšiť kvalitu a efektívnosť

Záver: Analytické a manažérske využitie údajov zbieraných v rámci eHealth má svoj zmysel a je potrebné uvažovať aj týmto smerom

Manažérske využitie údajov prinesie:

- Konštruktívne riešenie páľčivých problémov zdravotníctva
- Podporu rozhodovania manažérov na všetkých úrovniach
- Dlhodobé zlepšovanie kvality a efektivity fungovania zdravotníckych zariadení pomocou aplikácia „best practice“ identifikovaných pomocou benchmarkingu

Ďakujem za Vašu pozornosť

EMARK s.r.o., Priemyselná 8, 821 09 Bratislava
tel.: 02 / 55 64 11 06, fax: 02 / 55 64 11 07
mail: emark@emark.sk